

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM W II KWARTALE 2015 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w II kwartale 2015 r.

Od III kwartału 2012 r. do uogólniania wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności Polski w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej — do II kw. 2012 r. było to 3 miesiące lub więcej. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

Dane wstępne. Z uwagi na opóźnienia w opracowaniu danych demograficznych za I kwartał 2015 (spowodowane wprowadzeniem przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych nowego systemu rejestracji aktów stanu cywilnego) koniecznych do przygotowania mnożników uogólniających do BAEL, ponownie wykorzystane zostały dane demograficzne wg stanu w dniu 31.12.2014 r. W związku z tym — po skorygowaniu wag w oparciu o zaktualizowane szacunki demograficzne — prezentowane wyniki BAEL za II kwartał 2015 r. mogą ulec zmianie.

PODSTAWOWE DEFINICJE PRZYJĘTE W BAEL

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych), przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siła robocza) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
 - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
 - z innych powodów przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (**od I kwartału 2006 r.**).

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczono również uczniów, z którymi zakład pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Bezrobotni, wg BAEL, to osoby w wieku 15-74 lata (od I kwartału 2001 r.), które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany),
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zalicza się także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Od I kw. 2008 r. czas poszukiwania pracy liczony jest od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie. W związku z tym dane te nie są porównywalne z wynikami z lat poprzednich.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne wg powyższych kryteriów, tzn. osoby, które w okresie badanego tygodnia:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej to udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia to udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia to udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

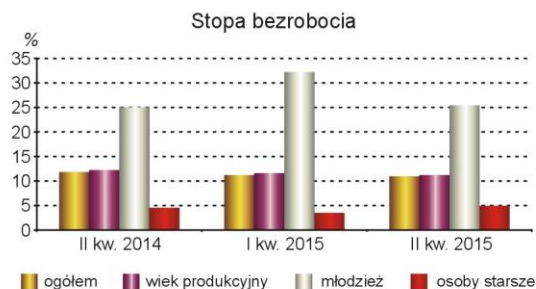
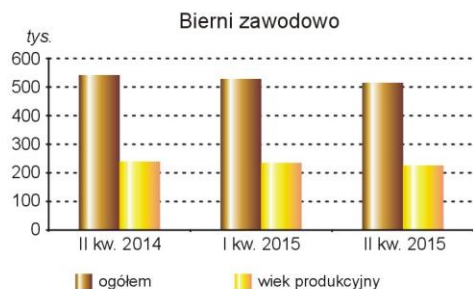
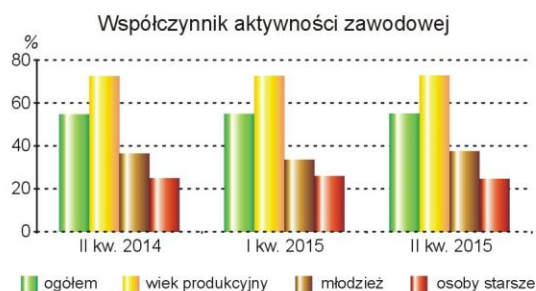
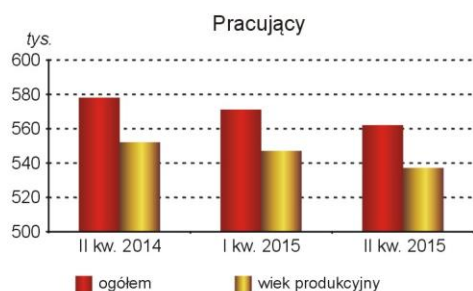
Wiek produkcyjny: 18-59 lat dla kobiet, 18-64 lata dla mężczyzn; młodzież: 15-24 lata; osoby starsze: 55 lat i więcej.

Uwaga: Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Dane opublikowane w tym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania danych.

Podstawowe wyniki BAEL dla osób w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	II kwartał 2014	I kwartał 2015	II kwartał 2015
Aktywni zawodowo w tys.	655	643	630
pracujący	578	571	562
bezrobotni	77	72	59
Bierni zawodowo w tys.	542	529	515
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,7	54,9	55,0
Współczynnik zatrudnienia w %	48,2	48,7	49,0
Stopa bezrobocia w %	11,8	11,2	11,0

Aktywni zawodowo

W II kwartale 2015 r. liczba aktywnych zawodowo w województwie świętokrzyskim ukształtowała się na poziomie 630 tys. osób. Większość z nich (55,9%) stanowili mężczyźni. W porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego liczba aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 3,8%. Spowodowane zostało to jej spadkiem zarówno w grupie kobiet, jak i mężczyzn (po 3,8%).

Odmienne niż w poprzednich kilku kwartałach niewielkie różnice odnotowano w zależności od miejsca zamieszkania. Na wsi wystąpił spadek aktywności zawodowej na przestrzeni roku wynoszący 3,4%, natomiast w miastach ubyło 4,4% aktywnych zawodowo. Udział mieszkańców obszarów wiejskich w liczbie aktywnych zawodowo zwiększył się do 58,7%.

Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie o 0,3 p. proc. wyższym niż w roku ubiegłym i wyniósł 55,0%. W podziale według płci zdecydowanie wyższą jego wartość nadal notowano wśród mężczyzn – 62,1% wobec 48,0% u kobiet. W miastach wskaźnik aktywności zawodowej wyniósł 52,0% i był mniejszy niż na wsi (57,3%).

W skali kraju współczynnik aktywności zawodowej obniżył się o 0,3 p. proc – do 55,8%. Podobnie jak w Świętokrzyskim znaczne różnice wystąpiły w podziale według płci. Współczynnik aktywności zawodowej mężczyzn wyniósł 64,0%, a kobiet – 48,2%.

Wzrost współczynnika aktywności zawodowej odnotowano wśród osób w wieku 35–44 lata (o 2,2 p. proc. – do 88,8%) oraz 15-24 lata (wzrost o 1,1 p. proc. – do 37,5%). Spadek wystąpił natomiast m in. w grupie osób w wieku 25-34 lata (o 2,6 p. proc. – do 79,2%) oraz 45-54 lata (o 1,1 p. proc. do 81,3%).

Duże różnice aktywności ekonomicznej utrzymały się w zależności od wykształcenia badanych. W dalszym ciągu zdecydowanie najwyższy poziom współczynnika aktywności ekonomicznej ludności notowany był w grupie osób z wykształceniem wyższym – 78,6%. Zwiększył się on na przestrzeni roku o 0,3 p. proc. Wysoki poziom współczynnika aktywności wystąpił także wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 63,9%, wśród których wzrósł o 0,5 p. proc. oraz wśród posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe (wzrost o 0,7 p. proc. – do 64,1%). Najmniej aktywne zawodowo były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe) lub bez wykształcenia szkolnego. Wśród nich wskaźnik ten wyniósł 20,7%, przy czym także w tej w grupie odnotowano jego wzrost – o 0,5 p. proc.

Pracujący

Liczba pracujących w II kwartale 2015 r. ukształtowała się na poziomie 562 tys. i zmniejszyła się w skali roku o 2,8%. Populacja pracujących kobiet zmalała bardziej niż mężczyzn – odpowiednio o 3,1% i 2,5%. Obniżyła się zarówno liczba pracujących na wsi – o 2,6%, jak i w miastach – o 3,0%.

Zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W II kwartale 2015 r. na 1000 pracujących przypadało 1039 bezrobotnych i biernych zawodowo.

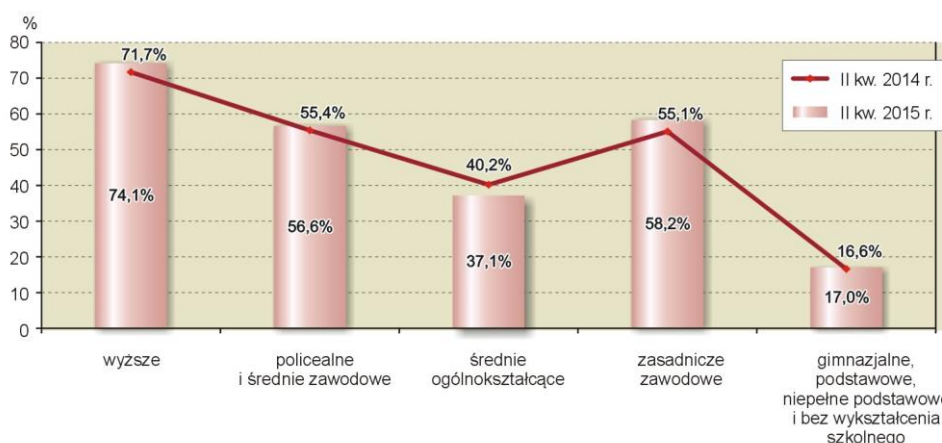
Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na wyższym poziomie niż przed rokiem i wyniósł 49,0% (w kraju – 51,6%). Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 55,4%. Kobiety rzadziej podejmowały pracę (42,8% pań to osoby pracujące). W skali roku wskaźnik zatrudnienia zwiększył się o 0,8 p. proc. Wzrost ten dotyczył obydwu płci, przy czym większy był wśród kobiet, dla których wyniósł 0,8 p. proc.; wśród mężczyzn wzrósł o 0,5 p. proc.

Zmalały dysproporcje w zależności od miejsca zamieszkania. Wskaźnik zatrudnienia wśród ludności miast zwiększył się na przestrzeni roku o 1,8 p. proc. osiągając wartość 45,6%, natomiast na wsi wyniósł 51,7% i był mniejszy o 0,1 p. proc.

Zmiany wskaźnika zatrudnienia w poszczególnych grupach wiekowych były zróżnicowane. Wzrost wystąpił wśród osób młodszych (do 44 lat), w tym najwyższy wśród osób w wieku 25-34 lata – o 1,3 p. proc. i 35-44 lata – o 1,2 p. proc. Wśród osób powyżej 44 roku życia odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 74,1%. W stosunku do roku ubiegłego zwiększył się o 2,4 p. proc. Jego wzrost odnotowano także w pozostałych grupach, z wyjątkiem posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, wśród których zmalał o 3,1 p. proc.

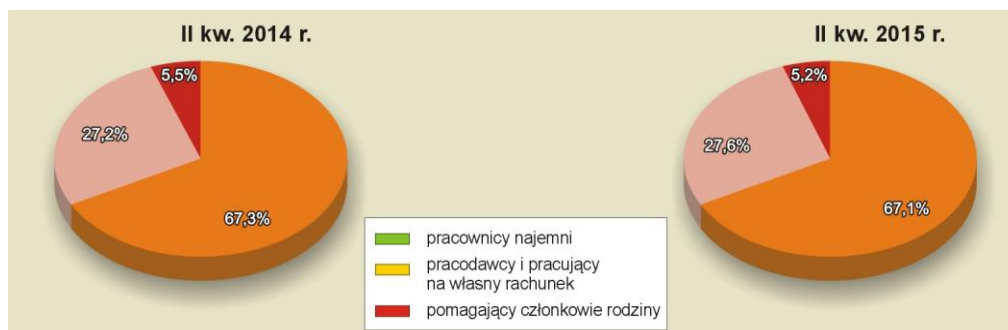
Wskaźnik zatrudnienia według wykształcenia

W II kwartale 2015 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 448 tys. osób, tj. 79,7% ogółu pracujących. Spośród nich większość (60,9%) stanowili mężczyźni. Odmienne przedstawiała się sytuacja w sektorze publicznym, w którym wśród 113 tys. pracujących przeważały kobiety (64,6%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano spadek liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego (o 0,9%). W sektorze publicznym jego skala była znacznie większa i wyniosła 10,3%.

Pracownicy najemni stanowili 67,1% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 27,6%, a pomagający członkowie rodzin – 5,2%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zmalała o 1,3%, pracowników najemnych ubyło o 3,1%, a pomagających członków rodzin – o 9,4%.

Pracujący wg statusu zatrudnienia

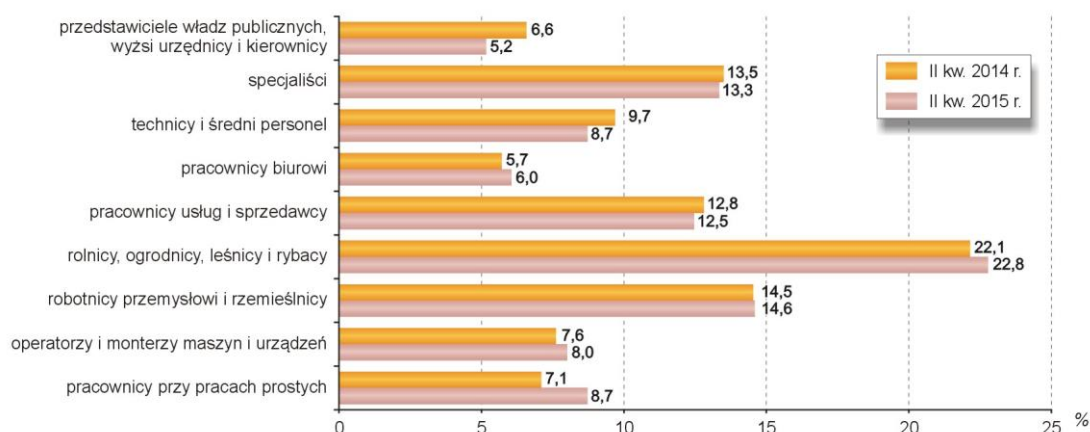
Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się na przestrzeni roku o 2,0%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 2,9%.

Liczba pań pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek pozostała na niezmiennym poziomie. Kobiet w roli pracowników najemnych ubyło natomiast o 2,8%. Spadek liczby mężczyzn w grupie pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek skutkowało wzrostem udziału kobiet w tej zbiorowości na przestrzeni roku o 0,5 p. proc. – do 37,4%.

Osoby zatrudnione na czas nieokreślony stanowiły 66,3% ogólnej liczby pracowników najemnych. Ich wyższy odsetek występował w sektorze publicznym, w którym udział ten wyniósł 84,1%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 58,7%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim w dalszym ciągu byli rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 22,8% ogółu. Ich liczba na przestrzeni roku nie uległa zmianie. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowili 14,6% ogółu, specjaliści – 13,3%, a pracownicy usług i sprzedawcy – 12,5%.

Pracujący według grup zawodowych

Mężczyźni dominowali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 86,7% ogółu oraz robotników przemysłowych i rzemieślników – 89,0%. Kobiety przeważały natomiast m.in. wśród specjalistów – 68,0%, pracowników biurowych – 58,8% oraz pracowników usług i sprzedawców – 58,6%.

Zwiększył się udział pracujących, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Stanowili oni 74,2% ogółu pracujących. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących przynajmniej 40 godz. tygodniowo wyniósł 79,6%, a kobiet – 66,9%. Dłużej pracowali mieszkańcy miast. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 75,0%, podczas gdy na wsi 73,7%.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w II kwartale 2015 r. ukształtowała się na poziomie 69 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 10,4%. Wśród bezrobotnych więcej było mężczyzn – 55,1% ogółu. Spadek bezrobocia odnotowano niezależnie od płci, przy czym większy był w grupie mężczyzn. Liczba bezrobotnych kobiet zmalała o 9,1%, podczas gdy liczba mężczyzn poszukujących pracy – o 15,6%.

Liczba bezrobotnych mieszkańców miast obniżyła się o 13,5%, natomiast na wsi o 7,5%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W II kwartale 2015 roku ukształtowała się ona na poziomie 11,0% i w skali roku obniżyła się o 0,8 p. proc.

W kraju odnotowano spadek liczby bezrobotnych – o 19,2%. Wyraźnie niższa niż w województwie była stopa bezrobocia, która osiągnęła 7,4%, tj. o 1,7 p. proc. mniej niż przed rokiem.

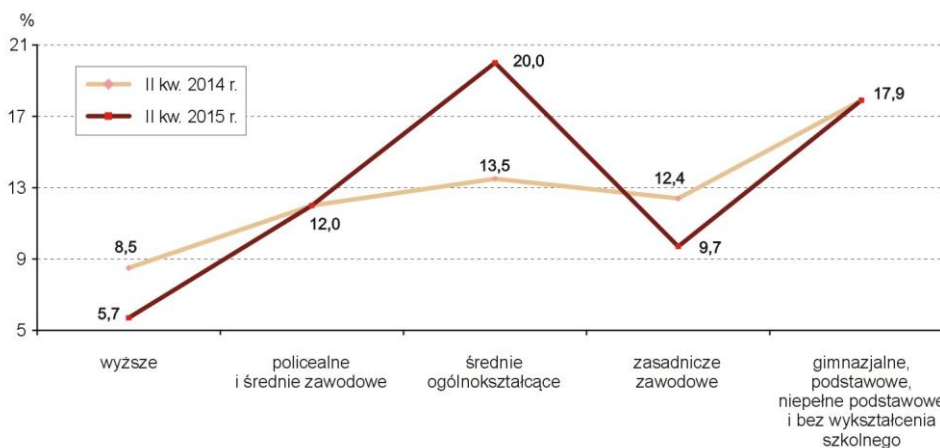
Stopa bezrobocia w miastach była wyraźnie wyższa niż na wsi i wyniosła 13,6%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 10,4% aktywnych zawodowo.

Poprawiła się sytuacja na rynku pracy. Stopa bezrobocia wśród kobiet obniżyła się o 0,6 p. proc. i wyniosła 10,8%. Wśród mężczyzn spadek był większy i wyniósł 1,5 p. proc. W rezultacie stopa bezrobocia osiągnęła identyczną wartość, jak wśród kobiet.

W poszczególnych grupach wiekowych sytuacja była zróżnicowana. Na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 25–34 lata zmniejszyła się o 4,3 p. proc. – do 13,2%. Poprawę osiągnięto także w zbiorowości – 45-54 lata – o 0,7 p. proc. Pogorszyła się m. in. sytuacja wśród najmłodszych 15-24 lata, w której stopa bezrobocia zwiększyła się o 0,4 p. proc.

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące – 20,0%, przy czym była to jedyna grupa, w której odnotowano wzrost w skali roku – o 6,5 p. proc. Poprawa sytuacji nastąpiła natomiast m. in. wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – spadek stopy bezrobocia o 2,8 p. proc. oraz zasadniczym zawodowym – o 2,7 p. proc.

Stopa bezrobocia według wykształcenia

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez biuro pracy – 84,1%. Mniej osób zdecydowało się na jej poszukiwanie poprzez ogłoszenia w prasie – 68,1%, bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 63,8% oraz krewnych i znajomych – 59,4%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 14,1 miesiąca. Skrócenie tego okresu było wynikiem jego spadku zarówno wśród kobiet (o 1,1 miesiąca – do 14,4 miesiąca), jak i mężczyzn (do 13,9 miesiąca – o 2,4 miesiąca krócej niż rok wcześniej). Wolniej znajdowali pracę mieszkańcy wsi, którzy przeznaczali na jej poszukiwanie średnio 14,4 miesiąca. W miastach zajmowało to przeciętnie 13,8 miesiąca.

Bierni zawodowo

W II kwartale 2015 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 515 tys., tj. 44,9% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (*w kraju – 44,2%*). Wśród nich dominowały kobiety, które stanowiły 58,3% ogółu, a także mieszkańcy wsi – 53,4%.

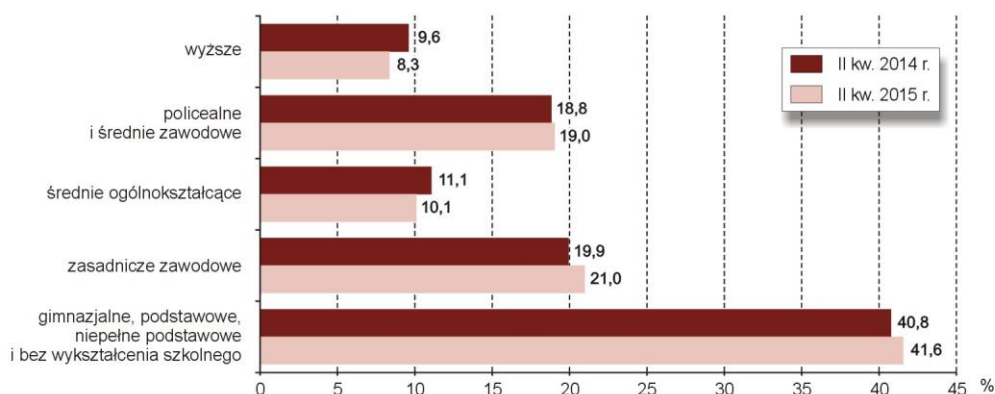
W skali roku zbiorowość biernych zawodowo zmniejszyła się o 5,0%, co było wynikiem jej spadku zarówno w miastach – o 9,1%, jak i na wsi – o 1,1%.

W podziale według płci spadek w grupie kobiet wyniósł 6,8%, natomiast w przypadku mężczyzn – 2,7%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zmalała o 6,2% i stanowiła 61,4% ogółu. Znaczny spadek liczby nieaktywnych wystąpił także wśród osób w wieku 35-44 lata – o 15,4%. Wyraźny wzrost liczby biernych wystąpił natomiast wśród osób w wieku 45-54 lata – o 10,0%.

Najliczniejsza grupa biernych zawodowo (41,6%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zmniejszyła się o 3,2%. Najbardziej ubyło biernych osób wśród posiadających wykształcenie wyższe – o 17,3% oraz w grupie z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – o 13,3%. Jedyną grupą, w której nie odnotowano spadku liczby biernych była zbiorowość osób z wykształceniem zawodowym, w której pozostała ona na poziomie z roku poprzedniego.

Bierni zawodowo według wykształcenia

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych, na co wskazywało 48,2% biernych zawodowo. Jako przyczynę bierności zawodowej 18,6% osób podawało naukę i uzupełnienie kwalifikacji, a 14,0% – chorobę i niepełnosprawność. Zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy wymieniło niespełna 4% biernych zawodowo.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w II kw. 2015 r. wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- odnotowano niewielki wzrost aktywności zawodowej,
- obniżyła się liczba pracujących niezależnie od płci; jej dynamika w grupie kobiet była nieco wyższa niż w populacji mężczyzn,
- odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia w województwie,
- wystąpił znaczny spadek liczby bezrobotnych, przy czym większy był on wśród mieszkańców miast,
- niższa niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej zdecydowanie mniejszy poziom występował na obszarach wiejskich,
- zmniejszyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się zbiorowość biernych zawodowo; spadek ten dotyczył głównie mieszkańców miast.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w II kwartale 2015 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
OGÓŁEM	1146	630	562	69	515	55,0	49,0	11,0
mężczyźni	567	352	314	38	215	62,1	55,4	10,8
kobiety	579	278	248	30	300	48,0	42,8	10,8
Miasta	500	260	228	32	240	52,0	45,6	12,3
Wieś	646	370	334	37	275	57,3	51,7	10,0
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	168	63	46	16	105	37,5	27,4	25,4
25–34	192	152	132	20	40	79,2	68,8	13,2
35–44	196	174	158	15	22	88,8	80,6	8,6
45–54	171	139	128	11	33	81,3	74,9	7,9
55 lat i więcej	419	103	97	5	316	24,6	23,2	4,9
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	201	158	149	9	43	78,6	74,1	5,7
policealne i średnie zawodowe	274	175	155	21	98	63,9	56,6	12,0
średnie ogólnokształcące	97	45	36	9	52	46,4	37,1	20,0
zasadnicze zawodowe	304	195	177	19	108	64,1	58,2	9,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	270	56	46	10	214	20,7	17,0	17,9